

[Holger Andersen.]

denne Lejlighed fremsattes fra Regeringspartiernes Side, viser ikke en virkelig dybtgaaende Ændring i Indstillingen over for de Problemer, en Forsvarsordning, der virkelig skal kunne gøre Krav paa dette Navn, maa tilsigte at løse. Der var ingen fuldstændig klar Erkendelse af, at dansk Forsvarspolitik Hovedformaal maa være Hævdelsen af Landets Frihed og Selvstændighed, saa vidt dette overhovedet er muligt. Der var efter min Formening og — det Indtryk fik jeg af de Udtalelser, det ærede 5te Medlem for 4de Kreds (Stensballe) nylig fremsatte — ogsaa efter dette ærede Medlems Mening fra Regeringens Side en ganske overdreven Paaberaabelse af økonomiske Hensyn som en Hindring for at gaa videre med Hensyn til Forsvaret end her foreslaaet. Der var sidst, men ikke mindst, den radikale Ordførers Begrundelse af hans Partis Tilslutning til Lovforslagene, en Begrundelse, om hvilken man vist uden at træde det paa-gældende ærede Medlem af det andet høje Ting for nær, kan sige, at den i allersidste Instans mundedede ud i dette, at Det radikale Venstre gik med til disse Forslag, ingenlunde fordi man ansaa et militært organiseret Værn som det her foreslaaede for nødvendigt til Løsningen af det, man forstaaer ved Bevogtningsopgaver, lige saa lidt som man i og for sig ansaa saa store Beløb for paakrævede, men fordi saa mange andre sociale, kulturelle og lignende Opgaver krævede Bevarelsen af det politiske Samarbejde mellem de to Partier, der har den fulde politiske Magt her i Landet.

Kan man saa undre sig over, at den nye Ordning, der her foreslaas som Afløser af 1932-Ordningen, ikke møder Tillid uden for Regeringspartiernes snævraste Kredse, og det saa meget mindre som det jo dog er en aaben Hemmelighed, at der inden for Socialdemokratiet og dets Vælgere, navnlig de yngre, findes adskillige, der ingenlunde er tilfredse, men gerne var gaaet videre?

Men trods det, jeg nu lige har fremført, og trods den Kritik, som vi, ud fra rent saglige Synspunkter, i det andet høje Ting har rettet imod de forelagte Forslag, vil jeg mene, at disse Forslag giver Udtryk — ganske vist særdeles ufyldstgørende og utilstrækkeligt — for en Ændring i Opfattelsen af et dansk Forsvars Betydning, i alt Fald inden for Socialdemokratiet. Dette fremgik — trods de Reservationer, jeg her har ment mig nødsaget til at tage — af den højtærede Forsvarsministers Forelæggelsestale i det andet høje Ting saavel som af de

Bemærkninger, hvormed Ministeren led-sagede Forslagene Forelæggelse her i Dag. Det fremgaar endvidere af hele Ordningens tekniske Udformning og Opbygning; heri er jeg ganske enig med det ærede 5te Medlem for 4de Kreds (Stensballe). Meningen kan dog ikke være nogen anden end den, at hele dette krigsmæssigt udstyrede Værn med Undervandsbaade og Torpedobaade, med svært og med let Artilleri, Flyvemaskiner o. s. v., med Morterer, Panservogne, Antitankforanstaltninger, som den højtærede Forsvarsminister udtrykkelig nævnte i sin Forelæggelsestale, da han paa pegede visse ikke uvæsentlige Forbedringer i Forhold til den gældende Ordning af 1932 — jeg siger, Meningen kan dog ikke være nogen anden, end at hele dette Apparat i en given Situation skal bruges til Forsvar for Landets Neutralitet, hvis denne krænkes. Ellers er det hele komplet meningsløst, og Meningen kan dog vel ikke være den, at der ingen Mening skal være i det hele. Det kunde man ganske vist fristes til at tro, naar man hørte det ærede 6te tingvalgte Medlem, hvis korte Bemærkninger syntes at staa i et yderst ejendommeligt Forhold baade til selve Lovforslagene Indhold og Opbygning og til de indledende Bemærkninger, den højtærede Forsvarsminister har fremsat saavel i dette som i det andet høje Ting. Jeg havde, da jeg hørte det ærede 6te tingvalgte Medlem, som jo er en udmærket Mand i saa mange Henseender, staa og tale her, Fornemmelsen af den gamle Dragonhest, der vrinskede ved at høre Toner fra gamle Dages Militærdiskussioner klinge igen. Men det kan ikke være Meningen, at et Værn som det, man her foreslaar, til 45 Mill. Kr., ikke skulde anvendes i Overensstemmelse med sine Forudsætninger. Det vilde, som allerede det ærede 5te Medlem for 4de Kreds meget rigtigt bemærkede, være baade dyrt og uforsvarligt i enhver Henseende.

Jeg haaber, jeg har den højtærede Formands Tilladelse til nogle faa Citater. Forsvarsministeren udtalte — det findes Sp. 3066—67 i Folketingstidende —, at i Tilfælde af Forviklinger i Europa vilde Opgaven være at holde os uden for disse.

„Til Løsning af denne Opgave maa da Landets militære Styrker benyttes — saaledes som vi var indstillet paa det under Verdenskrigen 1914—18 — gennem Varetagelsen af de Forpligtelser, der paa-hviler os. Hertil hører ikke alene Afvisning af tilfældige Neutralitetskrænkelser, men ogsaa en vis Beskyttelse mod andre Neutralitetskrænkelser, naar disse er af